

STIFTELSEN
10. AUGUST

Årsberetning
2023

Innhold

Leders beretning.....	3
Om Stiftelsen 10. august.....	4
Aktiviteter og resultater.....	5
Undervisningstilbudet «10. august 2019».....	6
Minnemarkering 10. august.....	8
Utvalgte høydepunkter.....	10
Vår pedagogiske plattform.....	11
Styring og kontroll av virksomheten.....	12
Planer for 2024.....	13
Styrets beretning.....	14
Vedlegg: Medieomtale.....	15

Leders beretning

2023 har vært et spennende, produktivt og formativt år for oss i Stiftelsen 10. august. Ved årets start sto minne- og læringscenteret ferdigstilt og klart til å ta imot besøkende, men det pedagogiske innholdet manglet. Gjennom våren og sommeren ble undervisningstilbudet «10. august 2019» utviklet og testet sammen med en rekke skoleklasser fra Bærum. Innspill fra både elever og lærere har bidratt til utforming og kvalitetssikring av tilbudet. Undervisningen ble også testet av SaLTo-koordinatorer i Oslo, Asker og Bærum, og radikaliserings- og mangfoldskontakter i Oslo politidistrikt. Undervisere fra 22. juli-senteret, HL-senteret og Utøya har også bidratt med viktige innspill. I september ble tilbudet endelig lansert, og med det var Stiftelsen 10. august offisielt i drift.

Parallelt med utviklingen av det pedagogiske innholdet i læringscenteret har Stiftelsen 10. august vært i en prosess med å etablere seg som organisasjon og arbeidsplass. I løpet av sommeren og høsten ble det ansatt en gruppe undervisere, samt en kommunikasjonsrådgiver. Utvidelsen av staben var en naturlig konsekvens av oppstarten i læringscenteret og arbeidet med å formidle læringstilbudet ut til målgruppen. Samtidig var det en overgang å gå fra å være to ansatte til å bli en større gruppe. Utvidelsen førte med seg flytting til nye kontorlokaler, behov for nye rutiner og arbeidsreglement, innføring av nye arbeidsverktøy og fokus på opplæring, lagbygging og arbeidsmiljø. I dag består Stiftelsen 10. august av en usedvanlig engasjert og mangfoldig stab som samlet sett sitter på erfaring og kompetanse jeg anser som svært verdifull for Stiftelsen 10. august i fortsettelsen.

I 2024 ønsker vi å styrke læringstilbudet vårt ytterligere, og fortsette arbeidet med å utvikle Stiftelsen 10. august - blant annet gjennom å utarbeide en organisasjonsstrategi. Strategien skal kommunisere en overordnet visjon, målsetninger og prioriteringer for de kommende årene. Den skal tydeliggjøre hvem vi er, og hva vi gjør for å forsterke og utfylle eksisterende tiltak mot rasisme, muslimhat, utenforskap, radikalisering og ekstremisme.

*Hilsen fra
Louise Hamran Myklebust
Daglig leder
Stiftelsen 10. august*

Om Stiftelsen 10. august

Foto: Siv Dolmen

Stiftelsen 10. august ble etablert i kjølvannet av det rasistisk motiverte drapet på Johanne Zhangjia Ihle-Hansen og det påfølgende terrorangrepet mot Al-Noor-moskeen i Bærum den 10. august 2019. Stiftelsen 10. august sitt formål er å bidra til det forebyggende arbeidet mot utenforskap, radikaliserings og ekstremisme, blant annet gjennom ulike former for undervisning. Undervisningen foregår i Stiftelsen 10. august sitt minne- og læringscenter som er lokalisert i Al-Noor-moskeen. Hovedmålgruppen er ungdom og unge voksne lokalt og nasjonalt. Stiftelsen 10. august er religiøst og politisk uavhengig, men samarbeider tett med styret i Al-Noor-moskeen og Bærum kommune. Stiftelsen 10. august er også en del av Trygg by-samarbeidet.

Arbeidet med minne- og læringscenteret ble påbegynt i 2020, parallelt med etableringen av Stiftelsen 10. august. Gjensidigestiftelsen og Sparebankstiftelsen har bidratt med tilskuddsmidler til oppbygging av minne- og læringscenteret og utstillingen, samt til utvikling av det pedagogiske opplegget. Bærum kommune og Kunnskapsdepartementet har bidratt med driftstilskudd. Stiftelsen 10. august og minne- og læringscenteret er også et tiltak i handlingsplanen mot diskriminering av og hat mot muslimer. I prosessen med å opprette centeret og etablere en stiftelse har Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, HL-senteret, Utøya, 22. juli-senteret, Nansen Fredssenter og Det Europeiske Wergelandsenteret vært viktige partnere og støttespillere. Flere av samarbeidspartnerne våre har utgjort en referansegruppe som har bistått underveis i etableringen av Stiftelsen 10. august. De har også bidratt med ressurser til kurateringsgruppen som har vært med å utforme minne- og læringscenteret og tilhørende utstilling sammen med arkitekt Atle Aas. Det fysiske minne- og læringscenteret og utstillingen sto ferdigstilt i desember 2022.

I 2023 har antall ansatte i Stiftelsen 10. august vært åtte. Det omfatter daglig leder, pedagogisk leder og kommunikasjonsrådgiver i fulltidsstillinger, samt netværksrådgiver og fire undervisere i varierende stillingsprosenter. Kommunikasjonsrådgiver og undervisere ble ansatt i siste halvdel av året. Prosjektleder som har ledet arbeidet med utforming av minne- og læringscenteret avsluttet sin stilling i januar 2023. Stiftelsen 10. august har kontorlokaler i Oslo, Fridtjof Nansens plass 4.

Aktiviteter og resultater

Etter at minne- og læringscenteret sto ferdig i desember 2022, har Stiftelsen 10. august hatt særlig fokus på to ting: 1. utvikle innhold og skape aktivitet i senteret, og 2. bygge Stiftelsen 10. august som organisasjon og arbeidsplass.

I løpet av året har vi utviklet, testet og lansert et to-timers undervisningsopplegg rettet mot ungdoms- og videregående skoleklasser, samt utviklet en pedagogisk plattform som skal være førende for undervisningen vår. Videre har vi ansatt en gruppe undervisere som tar imot klasser og andre besøkende i minne- og læringscenteret. I løpet av 2023 har vi tatt imot 1331 besøkende på omvisning og/eller undervisning. 1135 av disse var skoleelever. Flertallet har besøkt senteret etter lanseringen av undervisningstilbudet vårt i september.

Samtidig har vi jobbet systematisk for å synliggjøre Stiftelsen 10. august og undervisningstilbudet vårt. I september ble det ansatt en kommunikasjonsrådgiver som, i samarbeid med eksterne konsulenter, har utviklet nye nettsider med informasjon om Stiftelsen 10. august, undervisningstilbudet, og mulighet for å booke undervisning eller omvisning (stiftelsen10august.no). I tillegg har vi satt i gang et arbeid med å profesjonalisere og utvide vår tilstedeværelse på sosiale medier for å nå ut til flere. Stiftelsen 10. august har nå aktive profiler på Facebook, Instagram og LinkedIn.

Foto: Siv Dolmen

I prosessen med å bygge Stiftelsen 10. august som organisasjon og arbeidsplass har vi tatt i bruk administrative systemer som skal effektivisere og systematisere arbeidet vårt.

Videre har vi jobbet for å utvikle gode arbeidsrutiner og regler for våre ansatte, samt med å utvikle et godt arbeidsmiljø, trygghet og trivsel. Det er også satt i gang et arbeid knyttet til sikkerhet i moskeen og læringscenteret. Dette omfatter gjennomføring av en risiko- og sårbarhetsanalyse, kursing av ansatte og møter med lokalt politi.

Vi har også jobbet aktivt for å bli kjent med relevante aktører på feltet og bygge nettverk. Vi har gjennomført møter med Ekstremismekommissjonen, RVTs, C-REX, Plattform, Teologisk fakultet ved UiO, Adopsjon i endring, Bærum tros- og livssynsforum, Kirkelig dialogcenter, konsultasjonsteamet og formannskapet i Bærum kommune.

Stiftelsen 10. august har også gjennomført en rekke aktiviteter utenfor minne- og læringscenteret. Vi har bidratt med presentasjon og i panelsamtale på Memorarkonferansen, med workshop og i panelsamtale på Stopp Hatprat sin årlige ungdomskonferanse på Utøya, med presentasjon på Asker og Bærum kommunes fagdag om ekstremisme, rus og kriminalitetsforebygging, med stand på Sandvika Byfest og på nettverkssamling i regi av Dialogpilotene.

Sammen med Islamsk råd Norge og Muslimsk dialognettverk har vi også deltatt i innspillsmøte i regi av kultur- og likestillingsdepartementet. Tema for møtet var et ønske fra partene om ny handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer. Planer for utvikling av ny handlingsplan ble offentliggjort av kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery i Al-Noor-moskeen i november.

Foto: Magnus Kongshaug Johannessen

Undervisningstilbudet «10. august 2019»

Undervisningstilbudet «10. august 2019» ble lansert 7. september 2023. Elever fra Sandvika videregående skole (Johanne Zhangjia Ihle-Hansens skole) var de første som gjennomførte undervisningen. Ellen Ihle-Hansen, Johannes mor og Philip Manshaus' stemor, var til stede og deltok i samtale med elevene etter gjennomført undervisning.

Tilbudet har to læringsmål:

Elevene skal få kunnskap om det rasistisk motiverte drapet på Johanne Zhangjia Ihle-Hansen og terrorangrepet på Al-Noor-moskeen den 10. august 2019.

Elevene skal utvikle handlingskompetanse knyttet til forebygging av utenforskap, radikalisering og ekstremisme.

STIFTELSEN 10. AUGUST

Årsberetning 2023

Tilbudet omfatter et besøk i Al-Noor-moskeen, omvisning i utstillingen og dialog sirkel med elevene i minne- og læringscenteret. Samtalen i dialog sirkelen dreier seg om tema som ekstrem ideologi, rasisme og muslimhat. Videre reflekterer elevene rundt mulige årsaker til radikalisering, og hvilke konsekvenser dette og andre terrorangrep (22. juli 2011 og 25. juni 2022) har fått for ulike minoritetsgrupper og demokratiet som helhet. Avslutningsvis gjennomfører elevene en øvelse med fokus på forebygging. Undervisningstilbudet inkluderer også forslag til for- og etterarbeid med lærerveiledninger som besøkende kan benytte seg av før og etter besøket hos oss. Oppgavene er satt sammen for å utfylle besøket. Arbeid med disse skal bidra til en mer helhetlig læringsopplevelse og oppnåelse av læringsmålene.

Foto: Magnus Kongshaug Johannessen

Det at Stiftelsen 10. august driver et minne- og læringscenter som befinner seg i en moské, gir oss en helt unik mulighet til å bryte ned fordommer og bygge kunnskap. For mange elever (og lærere) er besøket deres første møte med en moské. Tilbakemeldinger vi har fått fra besøkende, fremhever at det å være i bøttesalen i Al-Noor-moskeen når vi forteller om hva som skjedde der i 2019, gjør sterkt inntrykk. Vi opplever at elevene stiller mange spørsmål og at besøket skaper engasjement.

Stiftelsen 10. august sitt undervisningsopplegg retter seg i første omgang mot skoleungdom og unge voksne i alderen 15-19 år. Vi tilbyr også omvisninger og samtaler med andre grupper.

Foto: Siv Dolmen

I 2023 har Stiftelsen 10. august tatt imot totalt 1331 besøkende i Al-Noor-moskeen og læringscenteret. Det omfatter (i tillegg til en stor andel skoleelever), statsråder og politikere på lokalt og nasjonalt nivå, ambassadører, politi, kommune, forskere, fagpersoner, studenter, presse, representanter fra ulike tros- og livssynsorganisasjoner og andre læringsinstitusjoner - som Utøya, 22. juli-senteret, HL-senteret og Bildungsinitiative Ferhat Unvar.

Foto: Siv Dolmen

Minnemarkering 10. august

10. august 2023 ble det arrangert minnemarkering for fjerde gang i Al-Noor-moskeen. I forkant av markeringen tok Stiftelsen 10. august imot en gruppe ungdommer fra Demos democraticamp (Trygg by-prosjekt i regi av Fredrikstad kommune). Ungdommene gjennomførte Stiftelsens 10. august sin undervisning som en del av programmet på democraticampen, før de sluttet seg til minnemarkeringen i moskeen.

Til stede på markeringen var også representanter fra familien til Johanne Zhangjia Ihle-Hansen og Philip Manshaus, medlemmer i moskeen, politikere på lokalt og nasjonalt nivå, representanter fra kommune, kultur- og organisasjonsliv og ambassadører fra Pakistan, Tyrkia, Bosnia-Hercegovina. Markeringen ble avsluttet med omvisning i minne- og læringscenteret.

Foto: Siv Dolmen

Utstillingen i senteret gjør inntrykk på besøkende og fungerer godt som samtalestarter. Demos-besøket og omvisningen tilførte markeringen et nytt aspekt: læring. Vi opplever læringsaspektet som viktig, da det bidrar til å gi det som i utgangspunktet er en trist begivenhet, et islett av håp.

Foto: Siv Dolmen

Foto: Siv Dolmen

Foto: Siv Dolmen

Utvalgte høydepunkter

3. februar

Foto: Stiftelsen 10. august

Presentasjon og panelsamtale på Memoarkonferansen.

28. februar

Foto: Stiftelsen 10. august

Besøk av stortingsrepresentant Trine-Lise Østlund (H).

28. februar

Foto: Stiftelsen 10. august

Pilotundervisning for Dønski videregående skole.

5. mai

Foto: Stiftelsen 10. august

Besøk av biskop Kari Veiteberg og Tanum Menighet.

3. og 4. august

Foto: Lisana Preteni

Onboarding av nyansatte undervisere og kommunikasjonsrådgiver.

22. oktober

Foto: Lisana Preteni

Besøk av AUF på minne- og læringscenteret.

26. oktober

Foto: Magnus Kongshaug Johannessen

Besøk hos vår samarbeidspartner IHL-senteret.

12. desember

Foto: Magnus Kongshaug Johannessen

Presentasjon av undervisningstilbud på fagdag om ekstremisme-, rus- og kriminalitetsforebygging i Asker kulturhus.

Vår pedagogiske plattform

Målet med undervisningen er å øke elevenes demokratiske forståelse, tillit og medborgerskap, og styrke deres handlingskompetanse i møte med ytterliggående tankegods og radikaliseringsprosesser. Hovedmålgruppen for undervisningen er ungdoms- og videregående skoleklasser.

Hvordan jobber vi for å nå målet?

Vi legger vekt på å skape en trygg og inkluderende læringsarena. Elevene inviteres og oppmuntres til erfarings- og meningsutveksling, og til å møte hverandre med respekt, nysgjerrighet og åpenhet.

Vi utforsker nyanser og kompleksitet. Som en motsats til polarisering og svart-/hvitt-tenkning, søker vi å styrke elevenes kritiske sans og deres evne til å se ulike sider av en sak.

Vi ufarliggjør uenighet og utfordrer skråsikkerhet. Vi ser uenighetsfellesskapet som en viktig del av et levende og sterkt demokrati. Elevene oppmuntres til å formulere, argumentere og stå for egne meninger, men også til å være modige nok til å justere synspunkt når andres erfaringer og argumenter utfordrer egen forståelse av verden.

Vi tar utgangspunkt i dialogbaserte metoder. Vi ser dialog som en kontinuerlig prosess som ikke nødvendigvis ender med enighet eller klare svar. Hensikten er å se hverandre som likeverdige mennesker med samme grunnleggende behov for trygghet og tilhørighet. Vi søker å sette i gang tankeprosesser som leder til videre dialog og engasjement etter besøket hos oss.

Vi undersøker mulighetsrommet. Gjennom dagsaktuelle saker og scenarioer elevene kan relatere seg til, utforsker vi handlingsalternativer og mulige konsekvenser av disse. Hensikten er å styrke elevenes bevissthet knyttet til betydningen av eget engasjement, og deres mulighet til å utgjøre en positiv forskjell for enkeltmennesker og samfunnet vi lever i.

Styring og kontroll av virksomheten

Konsulentbruk

Stiftelsen 10. august har benyttet seg av eksterne konsulenter i perioden mai 2023 - januar 2024. Konsulentene har bistått Stiftelsen 10. august i en rekke prosesser knyttet til utvikling, rekruttering og organisasjonsbygging, samt lansering av undervisningstilbud og etablering av nye nettsider. Konsulentene har bidratt med kompetanse og kapasitet i en hektisk og arbeidskrevende utviklingsfase. Behovet for ekstern bistand anses som mindre i 2024.

Sikkerhet

Stiftelsen 10. august har i 2023 gjennomført brann- og førstehjelpskurs for ansatte. Videre har det blitt gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse med fokus på sikkerhet i Al-Noor-moskeen og læringscenteret. Analysen har resultert i en rekke anbefalte sikkerhetstiltak. Tiltakene følges opp i 2024.

Ny daglig leder

Lise Benedicte Grung har vært daglig leder i perioden desember 2022 tom. november 2023. Louise Hamran Myklebust overtok stillingen som daglig leder i desember 2023. Louise har tidligere vært pedagogisk leder i Stiftelsen 10. august.

Planer for 2024

I 2024 skal Stiftelsen 10. august videreutvikle og kvalitetssikre undervisningstilbudet vårt basert på egne erfaringer og tilbakemeldinger fra besøkende. Vi skal også jobbe aktivt for å nå ut til flere. Så langt har vi valgt å fokusere promoteringen av undervisningstilbudet vårt mot skoler i «nærområdet», dvs. Asker og Bærum. Fra 2024 vil vi utvide promoteringen slik at også Osloskolene får kjennskap til Stiftelsen 10. august og undervisningen vår. I samarbeid med Hvite Busser håper vi dessuten å kunne tilby undervisning til skoleelever fra andre deler av landet. Målet er å nå ut til 4000 besøkende i løpet av året.

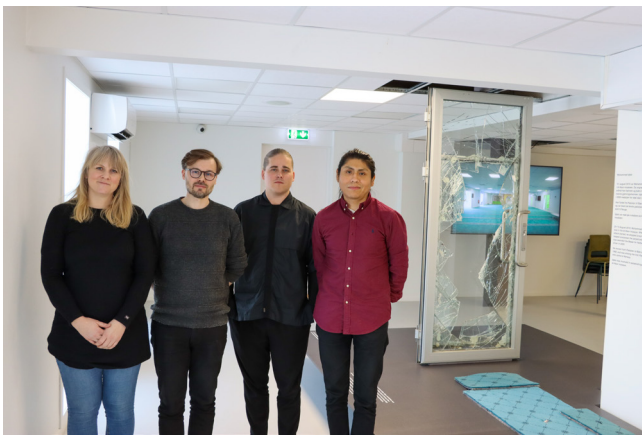

Foto: Magnus Kongshaug Johannessen

Videre ønsker vi å utvikle nye undervisningstilbud knyttet til relevant tematikk. I 2024 skal vi, i samarbeid med Adopsjon i endring, gjennomføre en rekke samlinger med fokus på utenlandsadoptertes erfaringer med rasisme og diskriminering. Målgruppen for samlingene vil være utenlandsadopterte og deres familier. Stiftelsen 10. august skal også bidra i arbeidet med å utvikle en veileder for håndtering av hatefulle ytringer og handlinger. Prosjektet ledes av Bærum kommune og skal resultere i en digital veileder som skal promoteres gjennom workshops rettet mot ulike målgrupper.

Samtidig fortsetter arbeidet med å bygge stiftelsen som organisasjon og arbeidsplass. I 2024 skal vi utvikle en strategi for perioden 2025-2028. Strategien skal gi stiftelsen 10. august en tydelig visjon, målsettinger og retning.

Foto: Siv Dolmen

Stiftelsen skal også gjennomføre et arkiv- og dokumentasjonsprosjekt. Målet er å produsere, systematisere og forvalte materiale knyttet til hendelsene 10. august 2019 og til stiftelsens historie. Dette er materiale som har historisk egenverdi, men som også vil være viktig for undervisningsarbeidet vårt og i forskningssammenheng.

Foto: Siv Dolmen

Utbedring av fasiliteter i læringscenteret er også planlagt i 2024. Det er blant annet behov for ny garderobeløsning for besøkende og et pauseområde for ansatte. anbefalte tiltak fra ROS-analysen skal også følges opp. Det omfatter blant annet gjennomføring av øvelser med fokus på brann-, førstehjelp og generell sikkerhet i moskeen og læringscenteret. Det skal også utvikles en helhetlig beredskapsplan for Stiftelsen 10. august – med utgangspunkt i den som allerede foreligger for Al-Noor-moskeen.

Til sist skal vi, i samarbeid med Al-Noor-moskeen, gjennomføre en 5-årsmarkering av drapet på Johanne og terrorangrepet mot moskeen. Markeringen vil skje i moskeen den 10. august 2024.

Styrets beretning

I 2023 har Stiftelsen 10. august sitt styre bestått av styreleder Henrik P. Syse, nestleder Waheed Ahmed, og styremedlemmene Hawa Muuse, Atta Mohammed og Hannah Kristine Lunde.

Styret har i 2023 hatt åtte styremøter. Styret har arbeidet tett med daglig leder (Lise Benedicte Grung frem til og med november 2023, og deretter Louise Hamran Myklebust) og tatt del i både planlegging og strategiutvikling.

Styret er svært takknemlig overfor alle som har bidratt med midler til Stiftelsen 10. august sitt arbeid. Samtidig ser vi det som vår største utfordring fremover, og en hovedoppgave for styret, å sikre nok midler til arbeidet. Dersom Stiftelsen 10. august skal kunne oppfylle de forventningene og visjonene som både lokale og nasjonale myndigheter knyttet til stiftelsen sitt arbeid, vil det være nødvendig med tryggere og større tilskudd enn det vi foreløpig har fått for 2024.

Styret er svært tilfreds med innsatsen fra alle de ansatte og med det arbeidet som har vært gjort for å bygge en god stab og sikre et godt arbeidsmiljø.

Utover den transport som skal til for at besøkende skal kunne komme til minne- og lærings-senteret, anser vi ikke at Stiftelsen 10. august sin virksomhet påvirker det ytre miljø.

*Hilsen fra
Henrik P. Syse
Styreleder
Stiftelsen 10. august*

Vedlegg: Medieomtale

- 13.01.2023 **Anmeldelse av utstillingen i minne- og læringscenteret, Morgenbladet**
- 19.05.2023 **Portrettintervju med arkitekt Atle Aas, Tidsskriftet Arkitektur**
- 10.08.2023 **Kronikk om minnemarkering i Al-Noor-moskeen den 10. august, VG**
- 07.09.2023 **Artikkel om lansering av undervisningstilbudet til Stiftelsen 10. august, Budstikka**
- 08.11.2023 **Pressemelding om fornying av handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer, Regjeringen**

STIFTELSEN 10. AUGUST

Ringeriksveien 202, 1340 Skui

Stiftelsen10august.no

